2017. M49T

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2017

SCRÍOBH DO SCRÚDUIMHIR ANSEO ☛

CEOL – GNÁTHLEIBHÉAL
CUMADÓIREACHT (100 marc)
DÉARDAOIN 22 MEITHEAMH – TRÁTHNÓNA 3.15–4.45

STAMPA AN IONAID

DON SCRÚDAITHEOIR

Móriomlán na marcanna

CEIST	MARC			
1				
2				
3				
4				
5				
6				
IOMLÁN				
GRÁD				

TREORACHA D'IARRTHÓIRÍ

- ❐ Scríobh do scrúduimhir sa bhosca thuas.
- ❐ Freagair na ceisteanna sna spásanna atá ann dóibh sa fhreagarleabhar seo.
- ❐ Bain úsáid as na cliatha folmha ar fud an fhreagarleabhair do shracobair.

1. Iomlán na n-iomlán bun leathanaigh	
2. Móriomlán na gceisteanna dícheadaithe uile	
3. An marc iomlán a bronnadh (1 lúide 2)	

Freagair DHÁ cheist – Ceist AMHÁIN as Roinn A (Cumadóireacht Séise) agus ceist AMHÁIN as Roinn B (Armóin)

ROINN A – CUMADÓIREACHT SÉISE (40 marc)

Gan ach ceist amháin a fhreagairt sa roinn seo: C1 nó C2 nó C3.

C.1 LEANÚINT D'OSCAILT A THUGTAR

Freagair (a) **agus** (b).

(a) • Lean ar aghaidh leis an oscailt a thugtar chun séis ocht mbarra a dhéanamh, ag críochnú ar an ngléasnóta, is é sin, dó.

• Cuir comharthaí mírithe agus mothúcháin cuí leis an tséis.

• Roghnaigh uirlis as an liosta seo a leanas a bheadh oiriúnach don tséis agatsa:

☐ cláirnéid ☐ fliút Shasanach fhorshéise ☐ veidhlín ☐ trumpa
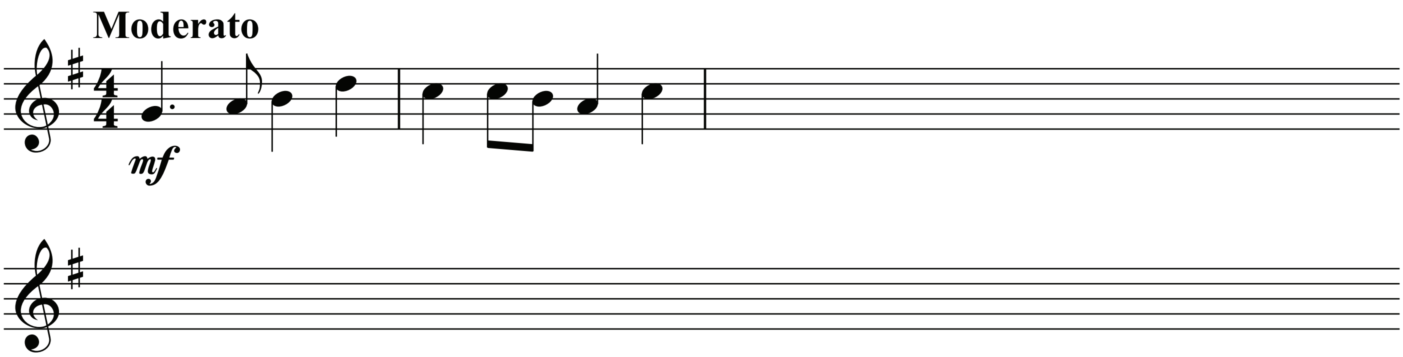
agus

(b) • Lean ar aghaidh leis an oscailt a thugtar chun séis ocht mbarra a dhéanamh, ag críochnú ar an ngléasnóta, is é sin, dó.

• Cuir comharthaí mírithe agus mothúcháin cuí leis an tséis.

• Roghnaigh uirlis as an liosta seo a leanas a bheadh oiriúnach don tséis agatsa:

☐ trumpa ☐ veidhlín ☐ óbó ☐ cláirnéid
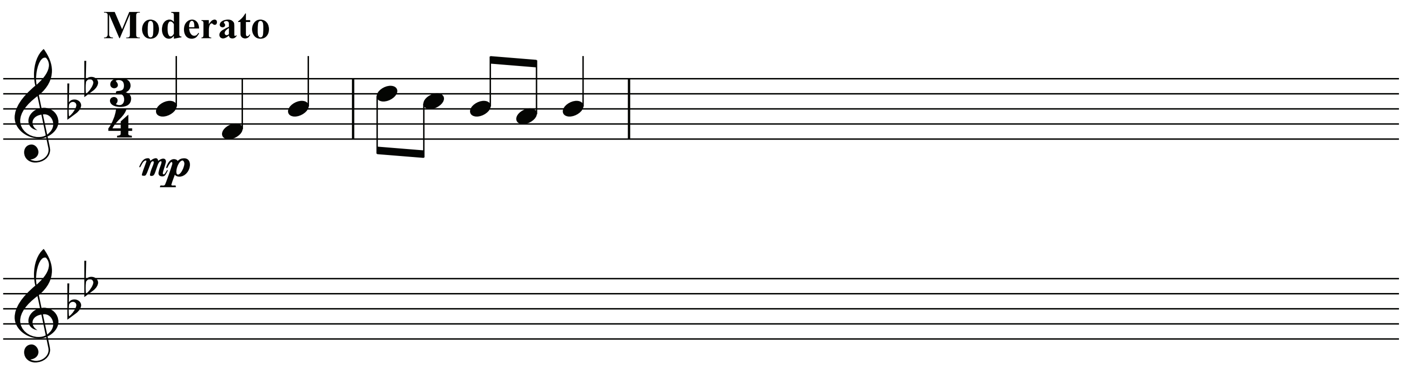
(40)

C.2 CEOL A CHUR LE TÉACS A THUGTAR

Freagair (a) **agus** (b).

Seo a leanas sliocht as an dán *Abhainn ag caint* le Peadar Ó hAnnracháin.

Sruthán beag mé, sruthán beag mé,
Ó thaobh an chnoic a thagaim;
Is bím ag léimneach is ag rith
Is am ar bith ní stadaim.

(a) • Cuireadh rithim leis an dá líne thosaigh. Cum rithim a d'oirfeadh do na focail eile.

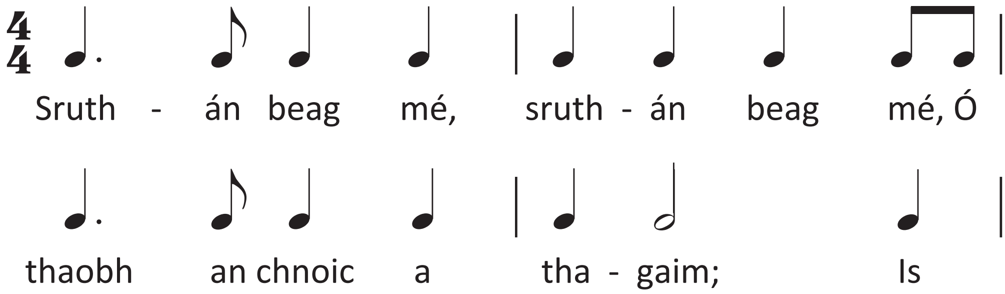

bím ag léim - neach is ag rith is

am ar bith ní sta - daim.

(b) • Ag úsáid na rithime seo duit, lean ar aghaidh leis an oscailt thíos chun séis ocht mbarra a dhéanamh.
• Críochnaigh ar an ngléasnóta, is é sin, dó.
• Scríobh na focail faoi na nótaí.
• Cuir comharthaí mírithe agus mothúcháin cuí leis an tséis.

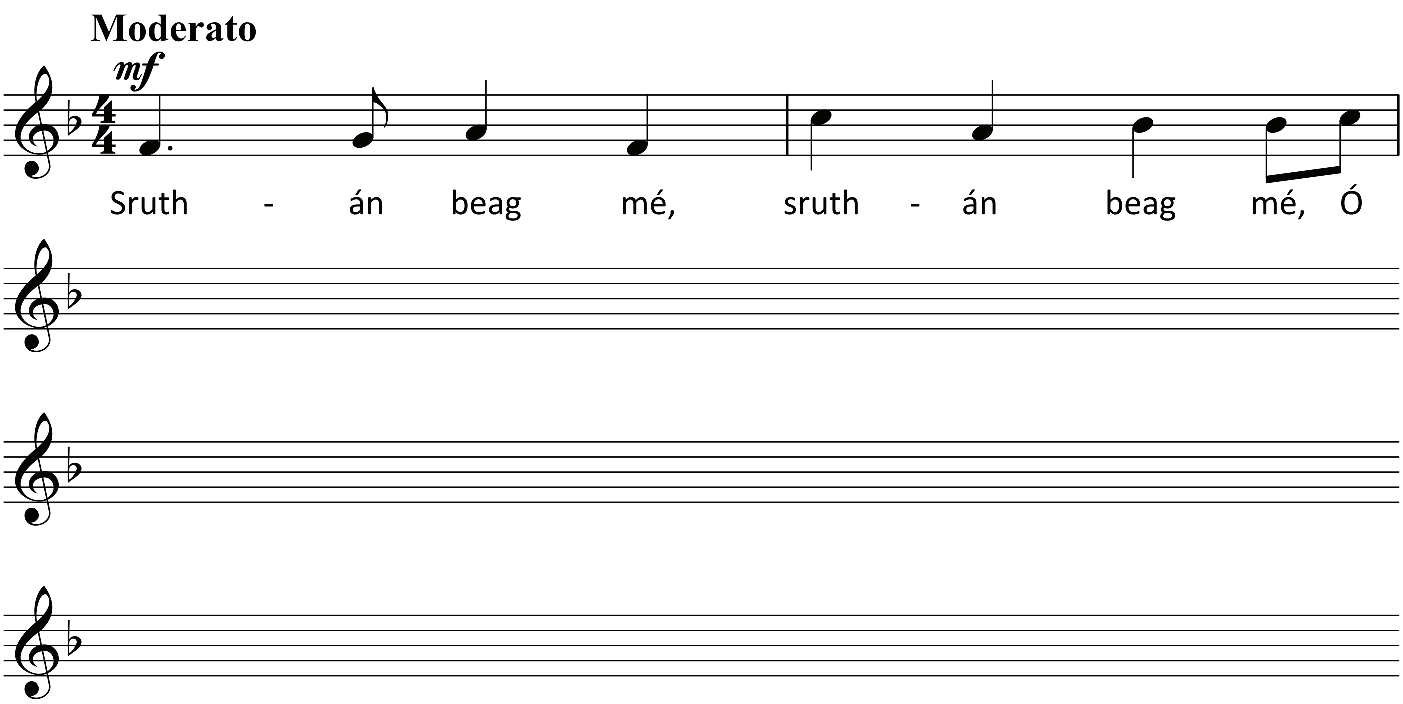

(40)

C.3 CUMADÓIREACHT DO RITHIM NÓ DO MHEADARACHT NÓ D'FHOIRM DAMHSA A THUGTAR

Freagair (a) **agus** (b).

(a) • Déan staidéar ar oscailt an válsa seo.

• Lean ar aghaidh leis an oscailt a thugtar chun séis ocht mbarra a dhéanamh, ag críochnú ar an ngléasnóta, is é sin, dó.

• Cuir comharthaí mírithe agus mothúcháin cuí leis an tséis.

• Roghnaigh uirlis as an liosta seo a leanas a bheadh oiriúnach don tséis agatsa:

☐ fliúit Shasanach fhorshéise ☐ óbó ☐ fliúit ☐ veidhlín

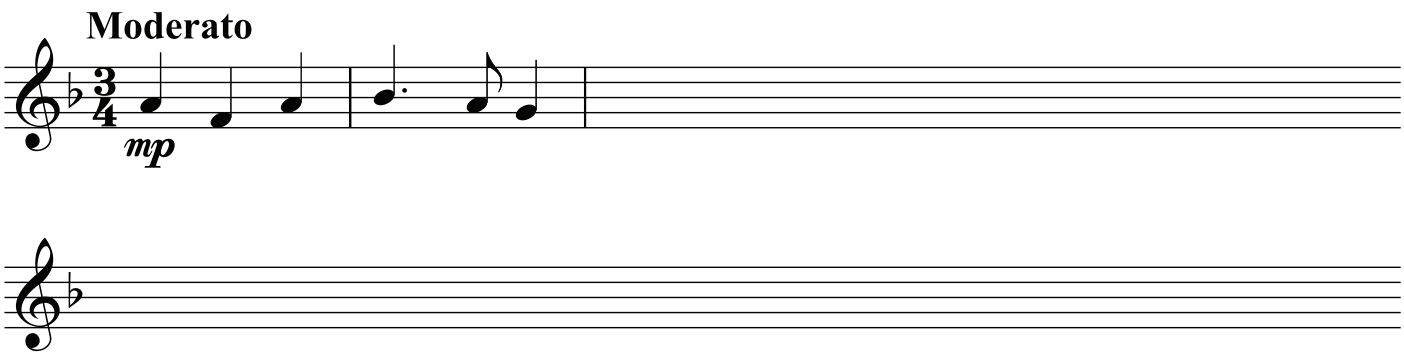

agus

(b) • Déan staidéar ar oscailt na máirseála seo.

• Lean ar aghaidh leis an oscailt a thugtar chun séis ocht mbarra a dhéanamh, ag críochnú ar an ngléasnóta, is é sin, dó.

• Cuir comharthaí mírithe agus mothúcháin cuí leis an tséis.

• Roghnaigh uirlis as an liosta seo a leanas a bheadh oiriúnach don tséis agatsa:

☐ cláirnéid ☐ fliúit ☐ veidhlín ☐ óbó
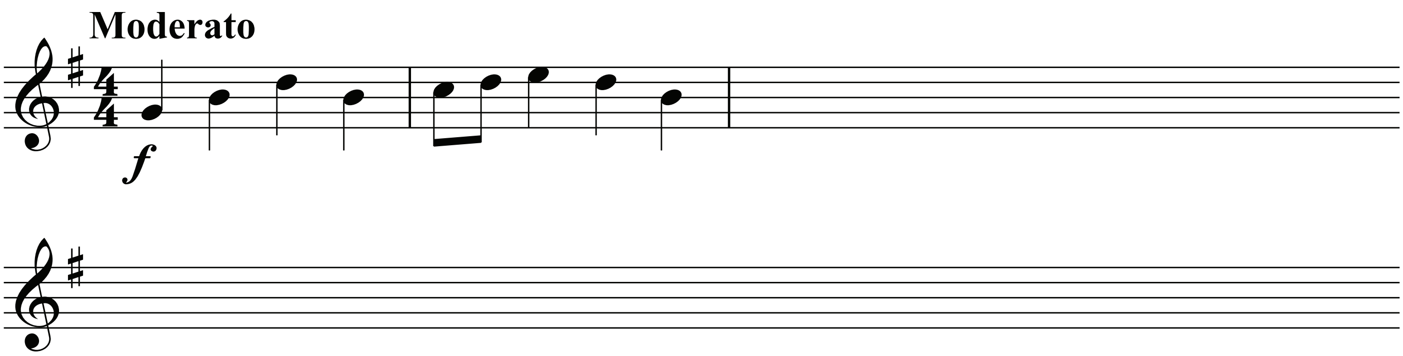
(40)

ROINN B – ARMÓIN (60 marc)

Gan ach ceist **amháin** a fhreagairt sa roinn seo: C4 nó C5 nó C6.

C.4 CUMADÓIREACHT NÓTAÍ SÉISE AGUS DORDNÓTAÍ Ó SHRAITH CORDAÍ

RÉAMHOBAIR

• Scríobh amach mórscála D ar an gcliath thíos:

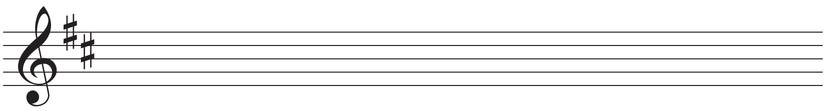

• Rianaigh na cordaí atá ar fáil duit sa ghléas seo (I, ii, IV, V agus vi) i ngreille an chordbhainc nó ar an gcliath thíos. Tá an chéad chorda tugtha.

Nótaí an chorda	A F♯ D		C♯ A F♯				G E C♯
Siombail an chorda	D		F♯m				C♯°
An uimhir Rómhánach	I	ii	iii	IV	V	vi	vii°

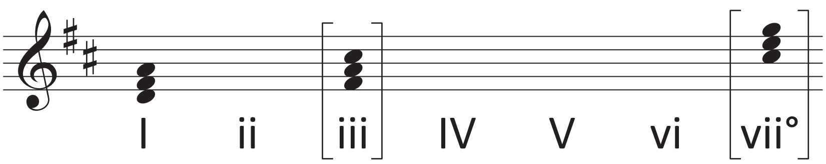

SRACOBAIR

• Déan staidéar ar an dréacht ceoil seo thíos.

• Agus tú ag úsáid na rithimí a thugtar duit, cuir isteach nótaí séise agus dordnótaí chun gach mír díobh seo a chríochnú le cordaí dúnta agus le réamhchordaí mar seo a leanas:

(i) Ag A, dúnadh **foirfe (lándúnadh)** le réamhchorda (IV—V—I)

(ii) Ag B, dúnadh **tánaisteach** le réamhchorda (vi—IV—I)

(iii) Ag C, dúnadh **neamhfhoirfe (leathdhúnadh)** le réamhchorda (vi—ii—V)

(iv) Ag D, dúnadh **foirfe (lándúnadh)** le réamhchorda (IV—V—I)

A

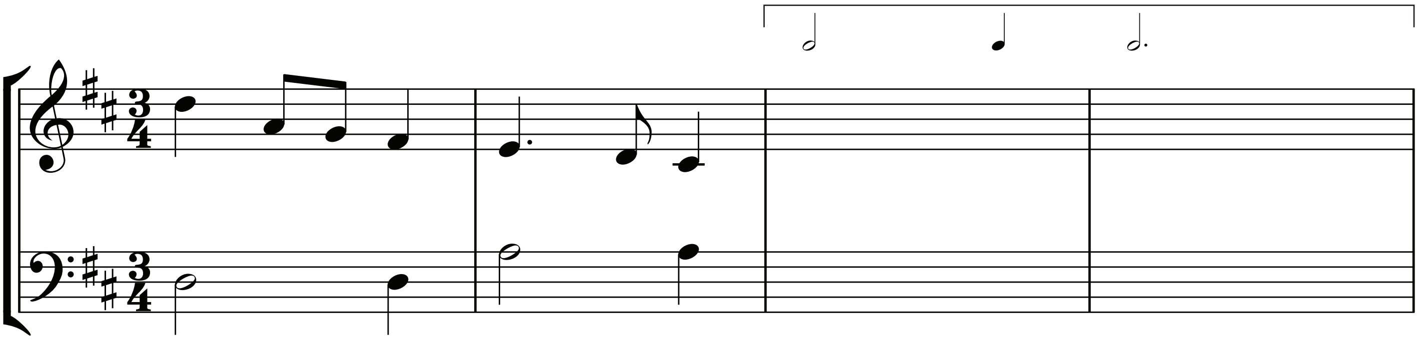

B
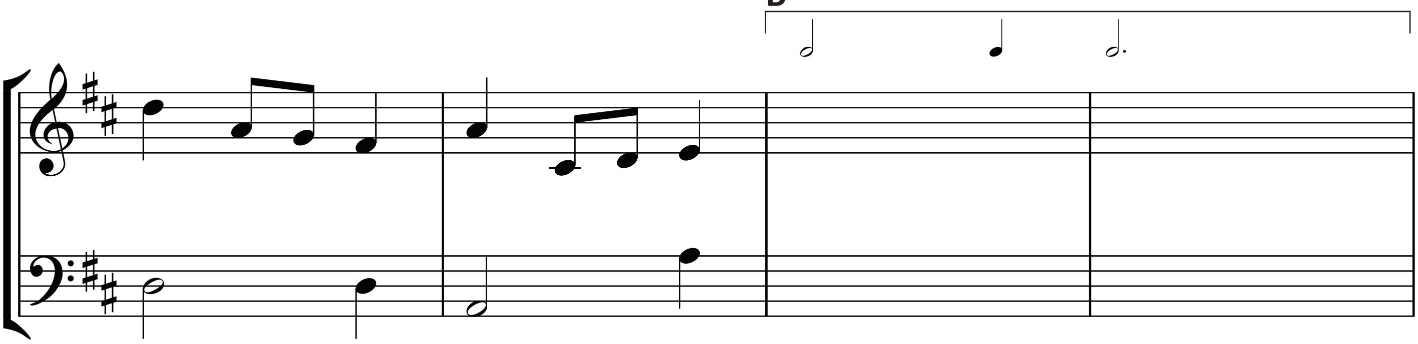
C

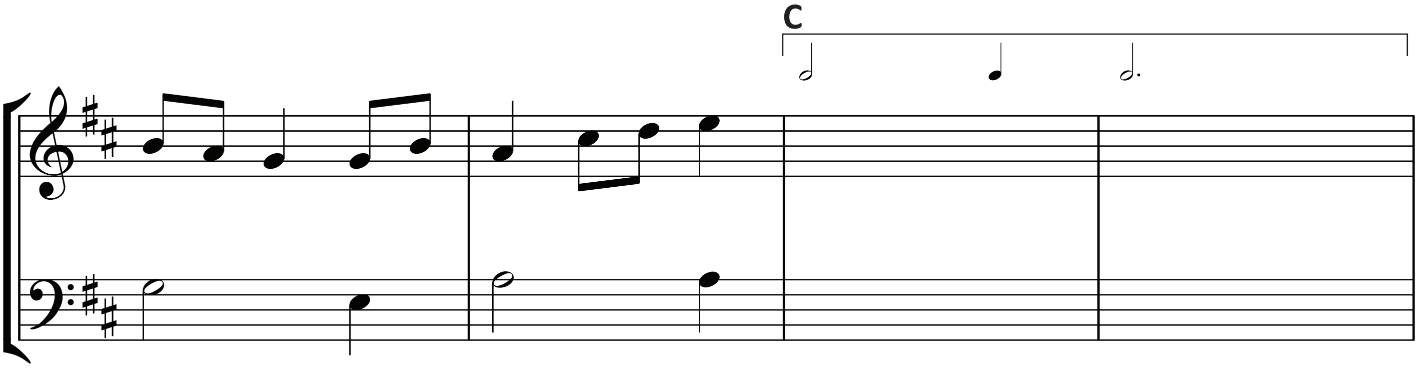

D

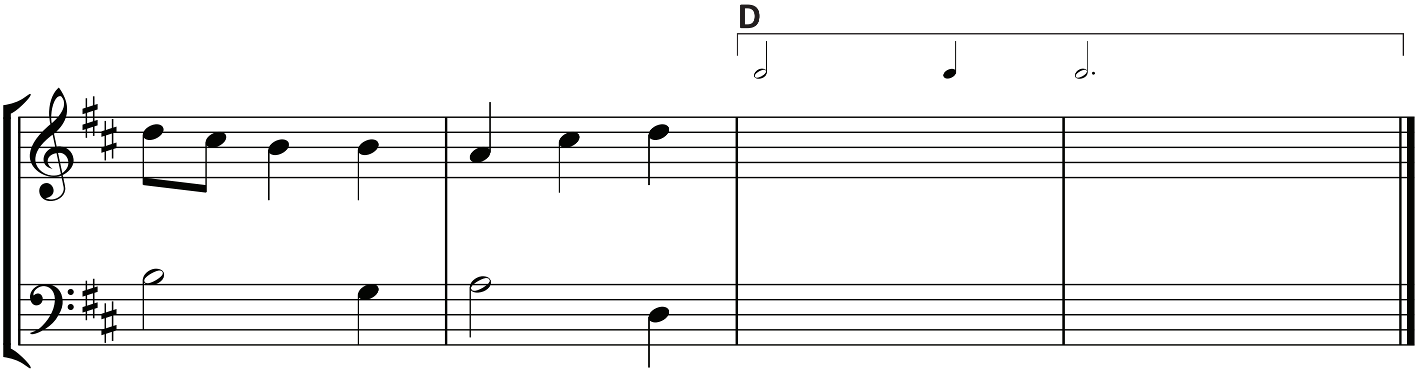

(60)

C.5 DORDNÓTAÍ AGUS COMHARTHAÍ CORDA A CHUR ISTEACH AG POINTÍ DÚNTA

RÉAMHOBAIR

• Scríobh amach mórscála G ar an gcliath thíos:

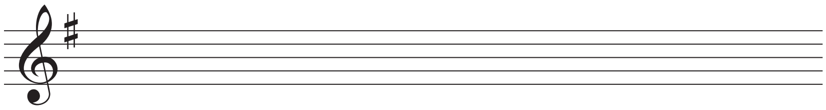

• Rianaigh na cordaí atá ar fáil duit sa ghléas seo (I, ii, IV, V agus vi) i ngreille an chordbhainc nó ar an gcliath thíos. Tá an chéad chorda tugtha.

Nótaí an chorda	D B G		F♯ D B				C A F♯
Siombail chorda	G		Bm				F♯°
Uimhir Rómhánach	I	ii	iii	IV	V	vi	vii°

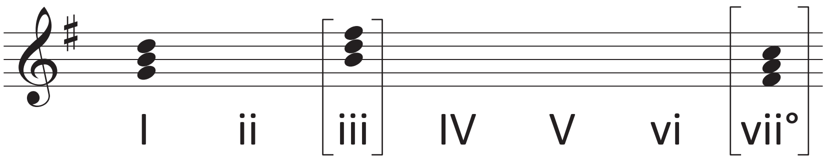

SRACOBAIR

- Déan staidéar ar an dréacht ceoil seo thíos.
- Cuir isteach dordnótaí agus comharthaí oiriúnacha chun na dúntaí ag A, B, C agus D a chríochnú.
- Is ceadmhach úsáid a bhaint as siombailí corda nó as uimhreacha Rómhánacha, ach gan úsáid a bhaint as an dá cheann.
- Ná bíodh an corda céanna agat i mboscaí le hais a chéile.
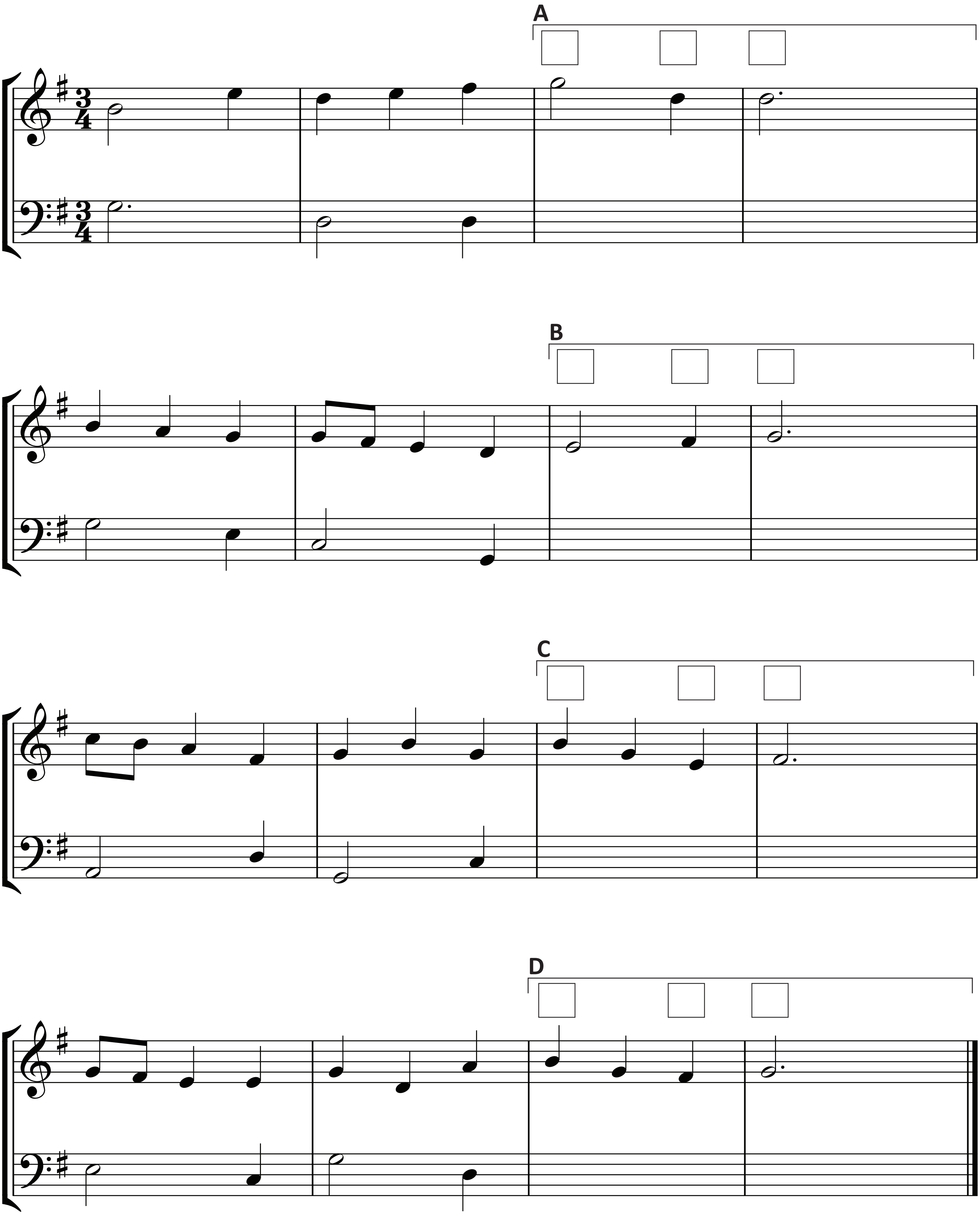
(60)

C.6 NÓTAÍ FORSHÉISE AGUS COMHARTHAÍ CORDA A CHUR ISTEACH AG POINTÍ DÚNTA

RÉAMHOBAIR

- Scríobh amach mórscála F ar an gcliath thíos:

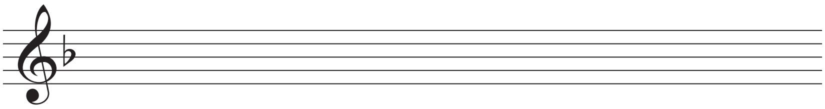

- Rianaigh na cordaí atá ar fáil duit sa ghléas seo (I, ii, IV, V agus vi) i ngreille an chordbhainc nó ar an gcliath thíos. Tá an chéad chorda tugtha.

Nótaí an chorda	C A F		E C A				B♭ G E
Siombail an chorda	F		Am				E°
An uimhir Rómhánach	I	ii	iii	IV	V	vi	vii°

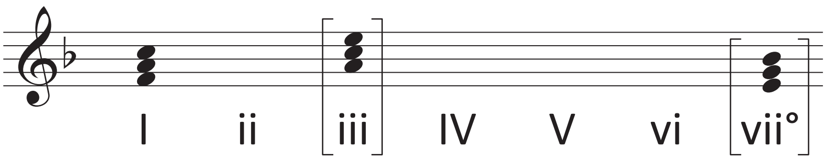

SRACOBAIR

• Déan staidéar ar an dréacht ceoil seo thíos.

• Cuir isteach cordaí agus nótaí forshéise oiriúnacha ag A, B, C agus D chun deireadh na míreanna a chríochnú.

• Is ceadmhach úsáid a bhaint as siombailí corda nó as uimhreacha Rómhánacha, ach gan úsáid a bhaint as an dá cheann.

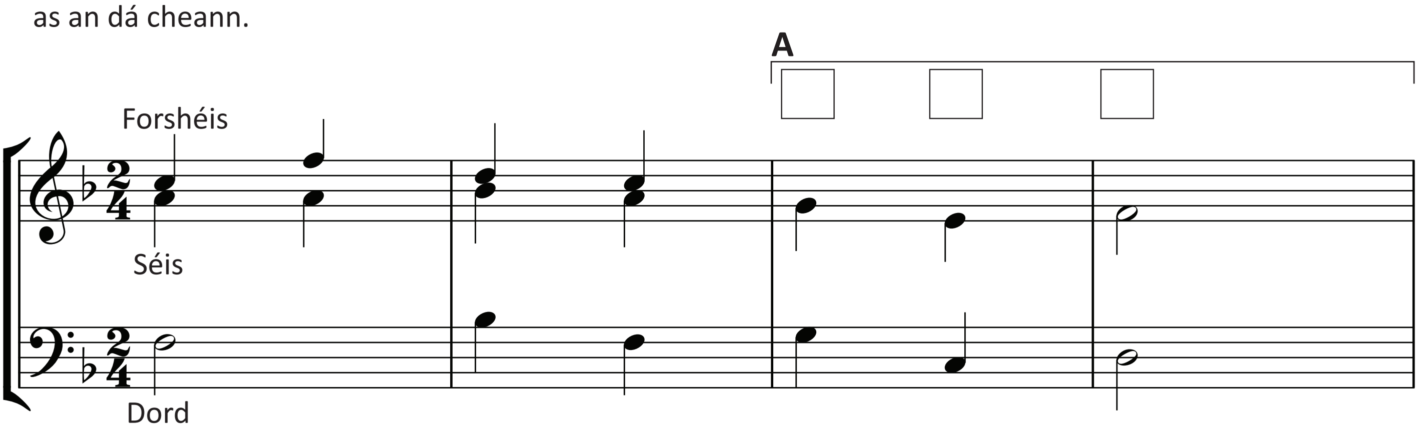

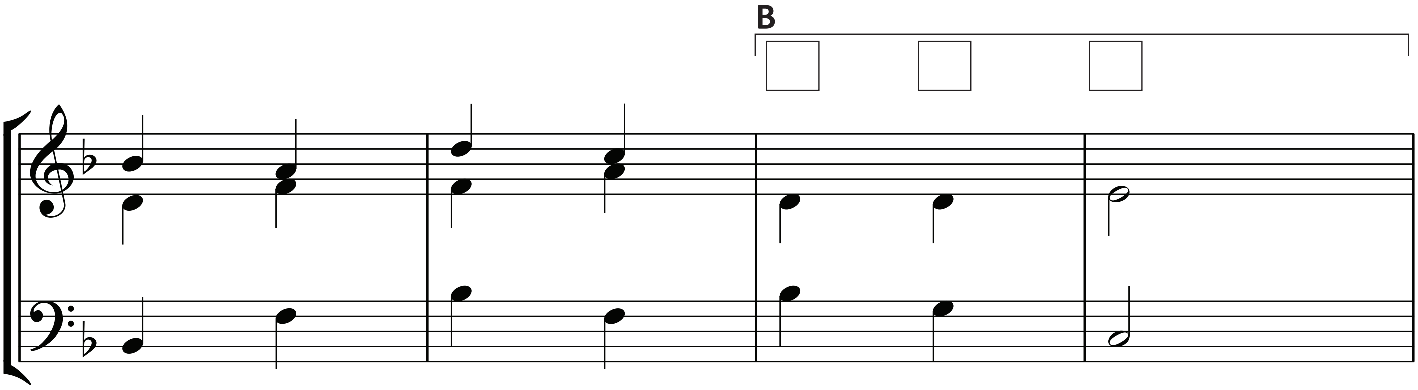

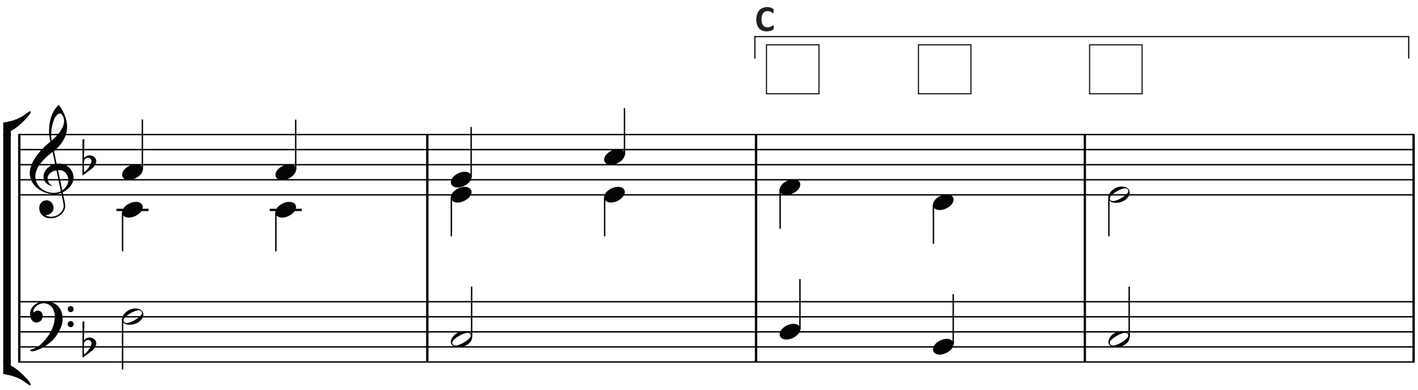

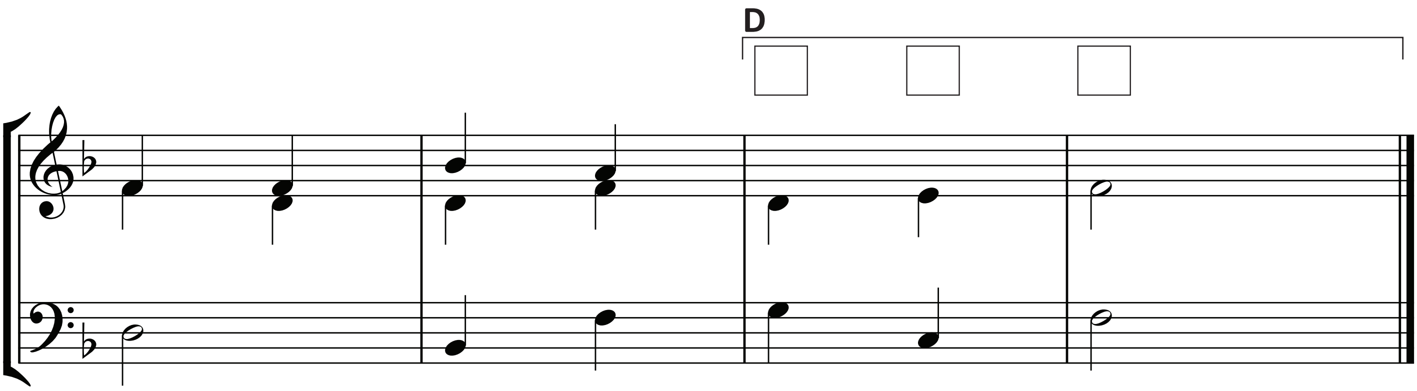

(60)

SRACOBAIR

Leathanach bán

2017. M51T

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2017

SCRÍOBH DO SCRÚDUIMHIR ANSEO ☛

CEOL – GNÁTHLEIBHÉAL
ÉISTEACHT (100 marc)
DÉARDAOIN 22 MEITHEAMH – TRÁTHNÓNA 1.30–3.00

STAMPA AN IONAID

DON SCRÚDAITHEOIR

Móriomlán na marcanna

CEIST	MARC			
1				
2				
3				
4				
5				
6				
IOMLÁN				
BÓNAS DON GHAEILGE				
MÓRIOM				
GRÁD				

TREORACHA D'IARRTHÓIRÍ

- ❒ Scríobh do scrúduimhir sa bhosca thuas.
- ❒ Sula dtosaíonn an scrúdú, éist go cúramach leis an sliocht trialach. Mura féidir leat an taifeadadh a chloisteáil go soiléir, cuir in iúl don fheitheoir láithreach bonn é.
- ❒ Éist go gcloisfidh tú an ghíog rabhaidh agus na fógraí ar an taifeadadh.
- ❒ Scríobh do chuid freagraí uile sa fhreagarleabhar seo sna spásanna atá ann dóibh. I gceisteanna ina bhfuil rogha, cuir tic sa bhosca cuí.
- ❒ Bain úsáid as na spásanna laistigh den chlúdach cúil don tsracobair.

C. 1 Trí shliocht as *Ceathairéad Pianó Uimh.1* le Gerald Barry.

- Seinnfear gach sliocht trí huaire.
- Tá sos fiche soicind ann idir gach babhta seanma den cheol sa cheist seo.
- Freagair na ceisteanna ar gach sliocht.

Sliocht 1. Tá breac-scór den ceol sa sliocht seo priontáilte thíos.
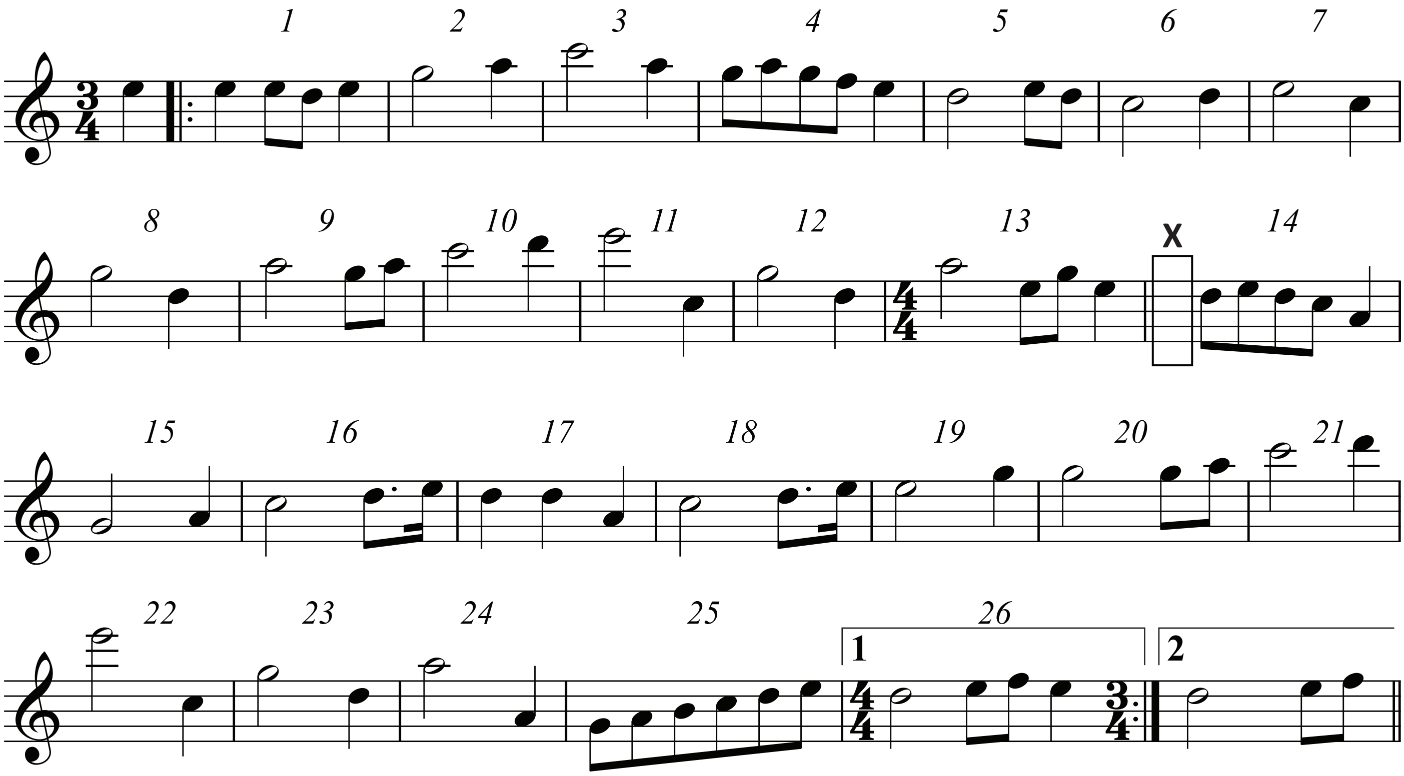
(i) Bunaíodh an ceol sa sliocht seo ar an bhfonn Gaelach

❒ Sí Beag Sí Mór ❒ Lord Mayo’s Delight

(ii) Sainaithin an t-amchomhartha atá ar iarraidh ag **X** ar an scór.

❒ $\frac{3}{16}$ ❒ $\frac{3}{8}$ ❒ $\frac{3}{4}$

(iii) Ainmnigh na ceithre uirlis atá á seinm sa sliocht seo.

1. _ 2. _

3. _ 4. _

Sliocht 2, *Hommage à Horowitz.* Níl aon cheol priontáilte ann don sliocht seo.

(i) Cén fáth ar thug Gerald Barry *Hommage à Horowitz* ar an gcuid seo?

_ _

(ii) Gné den ceol sa sliocht seo ná

☐ maisiú ☐ ochtacha ☐ nótbhraislí

(iii) Sainaithin difríocht amháin idir an ceol sa sliocht seo agus an ceol i sliocht 1.

_ _

_ _

Sliocht3. Tá breac-scór den ceol sa sliocht seo priontáilte thíos.

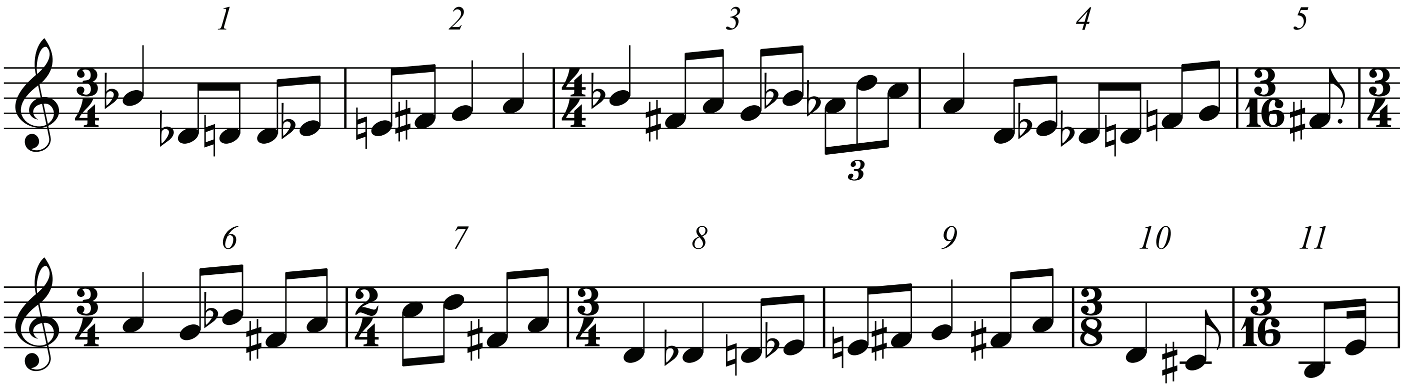

(i) Sa sliocht seo, iarrtar ar na hoirfidigh seinm *senza vibrato*. Mínigh *senza vibrato*.

_ _

(ii) Seinntear an ceol

☐ go mothúchánach ☐ le haicinn ☐ go garbh

(iii) Seinntear na huirlisí i gcanóin sa sliocht seo. Mínigh canóin.

_ _

_ _

(iv) Déan cur síos ar cheann amháin de na gnéithe seo a leanas a úsáideann Gerald Barry ina *Cheathairéad Pianó Uimh.1.*

úsáid foinn Ghaelacha	méadú	casiompú	lámhbhraislí

_ _

_ _

_ _

(25)

C. 2 Sliocht as *Bohemian Rhapsody* le Freddie Mercury a sheinnfear trí huaire.

- Tá sos fiche soicind ann idir gach babhta seanma den cheol sa cheist seo.
- Tá príomhlíne an ghutha sa sliocht seo priontáilte thíos.

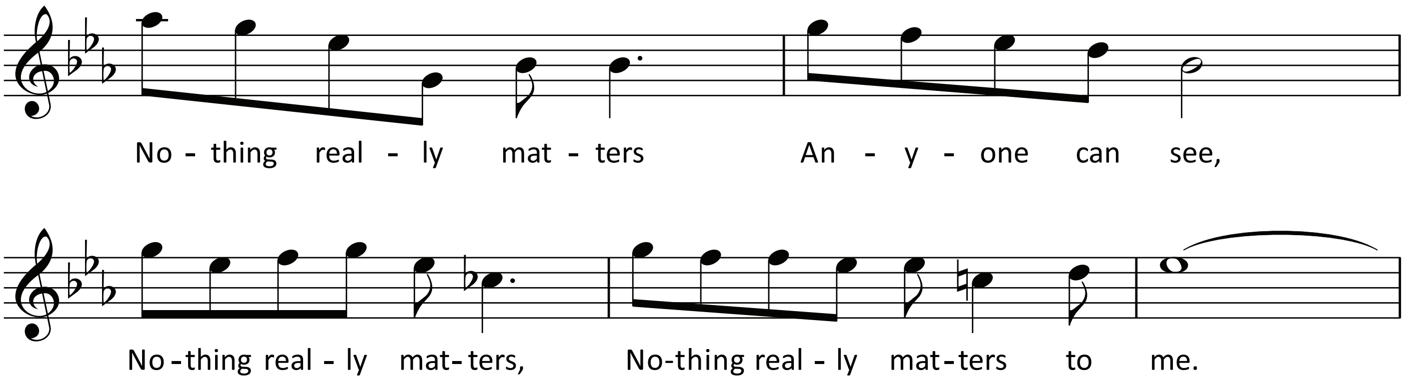

- Freagair na ceisteanna seo a leanas:

(i) Sainaithin gné amháin de cheol an phianó sa sliocht seo.

____

(ii) Stíl an cheoil sa sliocht seo ná

☐ stíl cheoldrámata ☐ stíl bhailéadach ☐ stíl roc chrua

Tabhair cúis amháin le do fhreagra.

____

____

(iii) Ainmnigh an chnaguirlis a chloistear ag fíordheireadh an tsleachta seo. _________________

(iv) Sainaithin difríocht amháin idir an ceol a chloistear sa sliocht seo agus an ceol a chloistear i gcuid na hoscailte de *Bohemian Rhapsody*.

____

____

(v) Ainmnigh teicníc thaifeadta a úsáidtear in *Bohemian Rhapsody* agus dean cur síos uirthí.

Teicníc. ____

Cur síos. ____

____

(10)

C. 3 Sliocht as Cantáid Uimh. 78, *Jesu, der du meine Seele* le J.S. Bach a sheinnfear trí huaire.

- Tá sos fiche soicind ann idir gach babhta seanma den cheol sa cheist seo.
- Níl aon cheol priontáilte ann don cheist seo.
- Freagair na ceisteanna seo a leanas:

(i) Sainaithin an ghluaiseacht as ar baineadh an sliocht seo.

❒ An Cór ❒ Aria Duetto ❒ An Chóráil

(ii) Cén dá guth a chloistear sa sliocht seo? Cuir tic le dhá cheann.

❒ soprán ❒ alt ❒ teanór ❒ dord

Táthar á dtionlacan le

❒ dordveidhil agus dord ❒ orgán ❒ orgán, dordveidhil agus dord

(iii) Tá samplaí de mheiliosma le cloisteáil sa sliocht seo.
Mínigh meiliosma.

_ _

_ _

(iv) Cén ghné díobh seo a leanas a chloistear sa sliocht seo?

❒ miontonúlacht ❒ cuntrashéis ar an bhfliúit ❒ nótaí troitheánacha

(v) Is é atá sa dúnadh ag deireadh an tsleachta ná

❒ dúnadh foirfe (lándúnadh)

❒ dúnadh neamhfhoirfe (leathdhúnadh)

❒ dúnadh briste

(10)

C. 4 Sliocht as *Romeo and Juliet Fantasy Overture* le Tchaikovsky a sheinnfear trí huaire.

- Tá sos fiche soicind ann idir gach babhta seanma den cheol sa cheist seo.
- Níl aon cheol priontáilte ann don cheist seo.
- Freagair na ceisteanna seo a leanas:

(i) Is é an téama a chloistear sa sliocht seo ná

☐ Téama Friar Lawrence ☐ Téama an Achrainn ☐ Téama an Ghrá

Baineadh an sliocht seo

☐ as an intreoir ☐ as an bhfoilsiú ☐ as an gcóda

(ii) Is í an rithim atá ann ag tús an théama ná

☐ ☐ ☐

(iii) Seinntear an ceol sa sliocht seo

☐ allegro ☐ andante ☐ adagio

Tá an tonúlacht

☐ mór ☐ mion

(iv) Sa sliocht seo cloistear dialóg idir

☐ na téaduirlisí agus na gaothuirlisí adhmaid

☐ na téaduirlisí agus na huirlisí práis

☐ na huirlisí práis agus na gaothuirlisí adhmaid

(v) Sampla de cheol tuairisciúil é *Réamhcheol Fantaise Romeo agus Juliet* le Tchaikovsky.
Mínigh é sin.

_ _

_ _

(10)

Leathanach bán

C. 5 Ceol Gaelach

Cloisfidh tú trí shliocht, gach ceann díobh á sheinm trí huaire. Tá sos fiche soicind ann idir gach babhta seanma den cheol sa cheist seo.

• Freagair na ceisteanna ar gach sliocht.

Sliocht 1

(i) Is é an fonn damhsa a chloistear sa sliocht seo ná

❒ port ❒ ríl ❒ cornphíopa

(ii) Is é amchomhartha an damhsa seo ná

❒ $\frac{4}{4}$ ❒ $\frac{3}{4}$ ❒ $\frac{6}{8}$

(iii) Barra rithime tipiciúil a bhaineann leis an damhsa seo ná

❒ ❒ ❒

(iv) Sainaithin uirlis amháin ar a seinntear an tséis.

❒ bainseó ❒ píb uilleann ❒ fidil

Sliocht 2

Dhá véarsa as *Neainsín Bhán.*

(i) Sainaithin an stíl amhránaíochta sa sliocht seo.

____

(ii) Ainmnigh dhá ghné den stíl amhránaíochta seo mar a chloistear sa sliocht seo iad.

1. ____

2. ____

(iii) Is í foirm an véarsa a chloistear sa sliocht seo ná

❒ AABB ❒ AABA ❒ ABBA

Sliocht 3

(i) Is é atá san fhonn seo ná

☐ máirseáil ☐ caoineadh ☐ fonn damhsa

(ii) Sa sliocht seo, cloistear

☐ maisiú ☐ cuntrashéis ☐ saor-rithim

(iii) Ainmnigh uirlis amháin ar a seinntear an tséis sa sliocht seo.

_ _

(iv) Déan cur síos ar ghné neamhthraidisiúnta amháin den cheolchasadh seo.

_ _

_ _

(25)

Beidh sos dhá nóiméad déag ann roimh an gcéad cheist eile.

C. 6 Scileanna Éisteachta. Tá an cheist seo bunaithe ar shleachta ceoil as *Scheherazade* le Nikolai Rimsky-Korsakov.

- Freagair na ceisteanna ar gach sliocht.

Sliocht 1, an chéad chuid a sheinnfear trí huaire. Tá breac-scór de na barraí 1–6 priontáilte thíos.

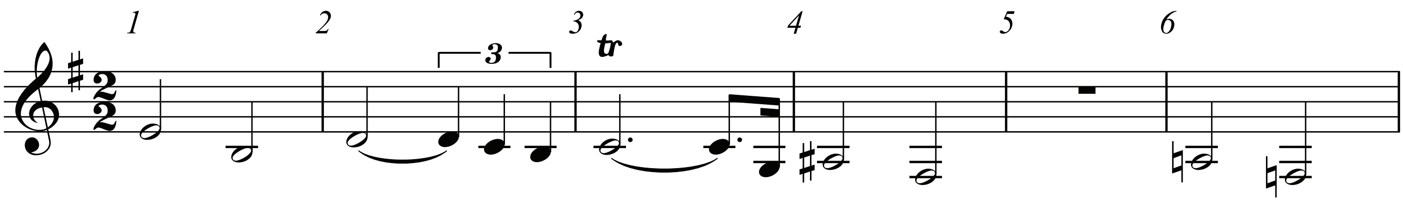

(i) Seinntear an ceol sna barraí 1–6

☐ in aoncheol ☐ in armóin ☐ in aithris

(ii) Is é atá sa ghné den cheol go díreach i ndiaidh barra 6 ná

☐ bloc-chordaí ☐ scálaí ☐ cordaí briste

(iii) Ainmnigh an uirlis aonréadach a chloistear sa sliocht seo. _

Sa tionlacan, cloistear cordaí á seinm

☐ ar an ngiotár ☐ ar an gcláirseach ☐ ar an bpianó

Cuid den cheol a chloistear níos faide anonn sa ghluaiseacht chéanna, a sheinnfear trí huaire. Freagair (iv).

(iv) Gné den cheol sa chuid seo ná

☐ sioncóipiú ☐ athruithe méadair ☐ seichimh

Sliocht 2, an chéad chuid a sheinnfear trí huaire. Tá breac-scór den cheol sa sliocht seo priontáilte thíos.

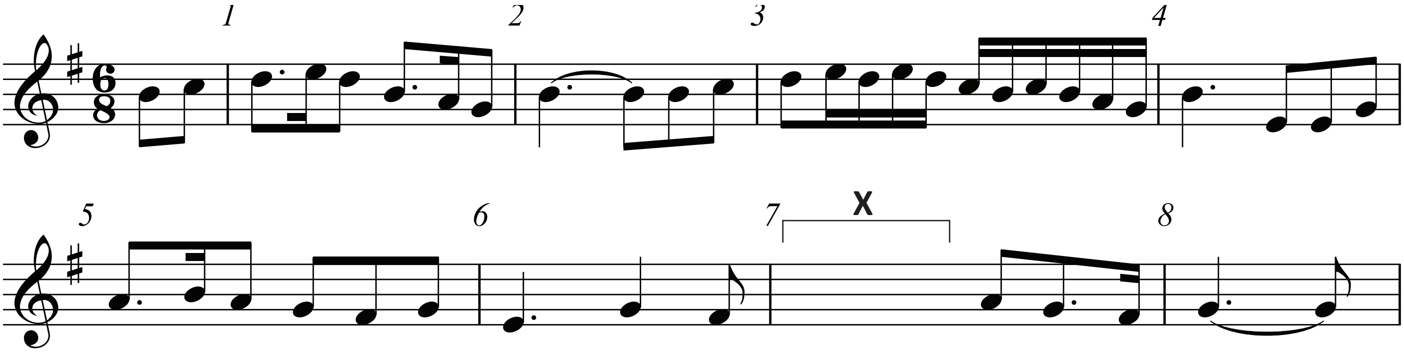

(i) Is iad na nótaí atá ar iarraidh ag **X** ar an scór thuas ná

☐ 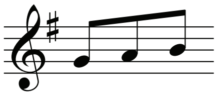 ☐ 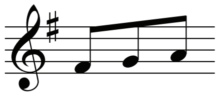 ☐ 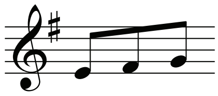

(ii) Déan cur síos ar ghné amháin den tionlacan sa sliocht seo.

_ _

Cuid den cheol a chloistear níos faide anonn sa ghluaiseacht chéanna, a sheinnfear trí huaire. Freagair (iii).

(iii) Sainaithin dhá dhifríocht idir an ceol seo agus an ceol a chloistear sa chéad chuid de shliocht 2.

1. _

2. _

Sliocht 3, a sheinnfear trí huaire. Níl aon cheol priontáilte ann don sliocht seo.

Cloisfidh tú anois an chuid dheireanach den saothar seo. Déan cur síos ar chosúlacht amháin idir an ceol sa sliocht seo agus an chuid dheireanach (an Códa) de *Réamhcheol Fantaise Romeo agus Juliet* le Tchaikovsky.

_ _

_ _

_ _

_ _

(20)

Tá ceithre nóiméad agat chun an scrúdpháipéar a chríochnú.

SRACOBAIR

Leathanach bán